

2009D16449

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld ... april 2009

Op 19 februari 2009 hebben de vaste commissies voor Financiën, voor Economische Zaken en voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een openbaar gesprek gevoerd met het nieuw samengestelde Actal-college. Naar aanleiding van dit gesprek is in de procedurevergadering van 4 maart 2009 besloten een schriftelijk overleg te voeren met de staatssecretarissen van Financiën en van EZ (regeldruk bedrijven) en met de staatssecretaris van BZK (regeldruk burgers, professionals en medeoverheden).

De vragen en opmerkingen zijn op 2 april 2009 aan de betrokken bewindslieden voorgelegd. Bij brief van ... zijn ze door hen beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Blok

De griffier van de commissie,
Berck

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de inzet van het nieuwe college van Actal bij de advisering op het gebied van administratieve lasten. Deze leden hechten grote waarde aan de onafhankelijke adviezen van het college en aan de rol die het heeft bij het behalen van de doelstelling van verinnerlijking van administratieve lasten bij de departementen. De vermindering van regeldruk kan volgens genoemde leden alleen op lange termijn succesvol zijn, als administratieve lasten een vaste afweging vormen bij de besluitvorming op ministeries. Het gesprek met het college van Actal dat op 19 februari van dit jaar plaatsvond geeft genoemde leden aanleiding tot een aantal vragen.

Actal is een tijdelijk adviescollege dat zal worden opgeheven op 1 juni 2011. De belangrijkste doelstelling van Actal is het bewerkstelligen van een cultuuromslag op de departementen. Kan de staatssecretaris aangeven hoe het staat met deze cultuuromslag bij de verschillende departementen en de rol die Actal daarbij vervult? Kan hij daarnaast aangeven hoe hij ervoor zal zorgen dat er in 2011 inderdaad sprake zal zijn van de gewenste cultuuromslag? Is er bijvoorbeeld een specifiek stappenplan om de datum van 1 juni 2011 te halen?

Actal zal in 2009 bijdragen aan de ontwikkeling van het integraal afwegingskader, door deel te nemen aan praktijkproeven en een conferentie. De leden van de CDA-fractie vragen zich af wat de stand van zaken is met betrekking tot de ontwikkeling van dit afwegingskader. Eerder is toegezegd dat het afwegingskader dit jaar zou worden ingevoerd. Kan de staatssecretaris aangeven wanneer de invoering hiervan precies zal plaatsvinden?

In het gesprek met het College van Actal is door de collegeleden aangegeven dat er overlap is tussen het gewenste integraal afwegingskader en het Europees impact assessment. Kan de staatssecretaris aangeven waar overlap is en of er niet gestreefd zou moeten worden naar één tool in deze?

Het nieuwe college van Actal heeft verbreding naar andere terreinen van regeldruk als een belangrijke doelstelling benoemd. De leden van de CDA-fractie hebben op verschillende momenten aangegeven groot voorstander te zijn van inzet op alle terreinen van regeldruk. Juist door daarop in te zetten kunnen we echt komen tot een merkbare vermindering van lasten. Is de staatssecretaris het met genoemde leden eens dat de verbreding naar andere terreinen van regeldruk onmisbaar is voor een succesvolle vermindering van regeldruk? Kan hij aangeven welke vorderingen er zijn gemaakt op andere gebieden dan administratieve lasten?

Actal neemt een grotere verantwoordelijkheid als het gaat om de advisering van gemeenten op gebied van vermindering van regeldruk. In samenwerking met de betrokken ministeries, de taskforce gemeentelijke regeldruk, de VNG en gemeenten worden verschillende initiatieven gestart. Kan de staatssecretaris een overzicht geven van de vorderingen van de verschillende initiatieven bij lagere overheden op het gebied van vermindering van administratieve lasten? Kan daarnaast worden ingegaan op de doelstellingen die hier zijn geformuleerd en de rol van Actal hierbij?

Een groot gedeelte van nieuwe regelgeving komt voort uit implementatie van Europese richtlijnen. De leden van de CDA-fractie hechten grote waarde aan de vermindering van administratieve lasten op Europees niveau. Kan de staatssecretaris aangeven op welke wijze Actal wordt betrokken bij de initiatieven die op Europees niveau plaatsvinden? Kan hij daarnaast aangeven hoe de toename van Europese regels is opgenomen in de berekeningen van lastenreductie?

Actal ziet een grotere rol weggelegd voor het parlement inzake het dossier administratieve lasten reductie en regeldruk vermindering. Wij vragen de staatssecretaris aan te geven op welke terreinen en in welke vorm de rol van het parlement naar zijn oordeel in deze dossiers zou moeten worden uitgebreid.

Tot slot, kan de staatssecretaris aangeven hoe het staat met de website van Actal? Het lijkt wel alsof deze website al tijden niet meer geactualiseerd is. Weet de staatssecretaris ook hoe vaak het onderhoud van deze website plaatsvindt?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

Kan het kabinet een overzicht verschaffen per departement van het stappenplan richting 2011 dat gericht is op de cultuuromslag binnen een departement?

Wat is de actuele stand van zaken per departement als het gaat om de doelstelling m.b.t. de beoogde cultuuromslag?

Is het waar dat sommige departementen sterk achterlopen bij de realisering van de doelstellingen m.b.t. verinnerlijking/de cultuuromslag? Zo ja, welke departementen zijn dit?

Is het waar dat LNV wordt gezien als een positieve uitzondering, waar het Actal-toezicht eigenlijk losgelaten kan worden?

Wat gaat het kabinet specifiek doen om de departementen die niet op schema liggen aan te zetten tot concrete verbetering/versnelling van de beoogde cultuuromslag? Hoe wordt Actal daarbij ingeschakeld?

Welke rol speelt de Stuurgroep hierin? Gaat de Stuurgroep anders aansturen/coördineren? Hoe?

Kan het kabinet bij de halfjaarlijkse voortgangsrapportage vermindering regeldruk ook over de voortgang per departement rapporteren m.b.t. de verinnerlijking van de Actal-missie in de ambtelijke organisatie, en een oordeel geven over de voortgang van het stappenplan, inclusief een oordeel over het behalen van de Actal-missie eind 2011?

Is het kabinet bereid te komen tot een verplichte reactie op Actal-adviezen, analoog aan de kabinetsreactie op het advies van de Raad van State op een wetsvoorstel?

Hoe functioneert de Bedrijfs Effecten Toets (BET)? Voldoet deze (dus) aan de verwachtingen? Waarom wel/niet?

Hoe functioneert het Toetsingskader Vergunningen? Voldoet deze (dus) aan de verwachtingen? Waarom wel/niet?

Heeft het kabinet kennis genomen van het Actal-advies van 12 juni 2008 over het Integraal Afwegingskader?

Deelt het kabinet de mening dat het Integraal Afwegingskader (IAK) zoals dat binnenkort operationeel wordt, qua ambitie en uitvoering beperkt is in vergelijking met het Europese Regulatory Impact Assessment (RIA)?

Deelt het kabinet de mening dat een dergelijk RIA-systeem door de kwantificering van de te verwachten effecten zowel voor het parlement, de burgers en bedrijven als de ministeries zelf grote voordelen heeft bij het

opstellen en de beoordelen van conceptregelgeving en beleidsvoornemens, op voorwaarde dat afdoende rekening is gehouden met succes- en faalfactoren?

Is het kabinet dan ook voorstander van de toepassing in Nederland van een RIA-systeem, zoals Actal dat geadviseerd heeft, met het vooraf onderkennen van relevante effecten, het kwantificeren van substantiële effecten, het analyseren van alternatieven, de consultatie van stakeholders, een standaard rapportageformat, waarborgen voor de kwaliteit van de analyse en met een verplichte toepassing op termijn, oftewel: waarom wordt verder ingezet op IAK als het RIA zich bewezen heeft? Deelt het kabinet dus ook de conclusie dat – gezien het grote belang van de integrale analyse voor de kwaliteit van de wetgeving – een dergelijk systeem op niet al te lange termijn getest en operationeel moet zijn? Verwacht het kabinet extra middelen nodig te hebben om centrale en departementale ondersteuningseenheden te creëren met kennis van beleids- en uitvoeringsalternatieven en van RIA-analysemethoden? Is het kabinet bereid om een buitenlandse best practice over te nemen voor die RIA-onderdelen, waar geen zicht is op realisatie in het IAK op afzienbare termijn en die in principe toepasbaar zijn in de Nederlandse situatie?

Wanneer zal de motie Pechtold/Rutte (31 070 nr. 35) zijn uitgevoerd, oftewel wanneer ontvangt de Kamer de uitkomsten van het Actal-advies?

Hoe kan naar het oordeel van het kabinet de inzetbaarheid van Actal worden geoptimaliseerd?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

Algemeen

Hoe zien het kabinet en Actal zelf mogelijkheden om Actal in te zetten om een versterkte adviseringsrol richting het parlement te laten vervullen op het terrein van regeldruk in den brede?

Is het mogelijk om Actal in het kader van Europese regelgeving een sterkere rol te geven in het adviseren over aankomende Europese regelgeving en regeldruk en daarmee de tijdige alertering van de regering en vooral ook de Tweede Kamer sterker vorm te geven?

Kan Actal, in het kader van het snellen van nationale koppen, op Europese regelgeving ingezet worden om richting de Tweede Kamer een meer explicieter adviserende functie te gaan vervullen?

Is het kabinet bereid om Actal in het kader van ICT-projecten vooraf te vragen om advies over de bijdrage van dergelijke projecten aan vermindering van de regeldruk en vergroting van de dienstbaarheid aan burgers en bedrijven?

Is het kabinet bereid om op basis van de «Best practices» gebruikt onder meer binnen de Europese Commissie, Groot-Brittannië en Canada, voor de zomer te komen tot invoering van een regulatory impact assessment in plaats van dit weer volledig zelf te ontwikkelen binnen het Ministerie van Justitie onder de titel «Integraal afwegingskader», met alle vertraging van dien?

Kan het kabinet voorts aangeven hoe zij staat tegenover het principe om «Naming and Shaming» te hanteren bij die departementen (of onderdelen daarvan) die volgens de bevindingen van Actal achterblijven bij andere onderdelen van de Rijksdienst?

Regeldruk burgers, professionals en medeoverheden

Kan het kabinet, en in het bijzonder de staatssecretaris van BZK, aangeven welke instrumenten zij gebruiken om de vermindering van de regeldruk voor professionals tot een succes te maken nu zij niet het beproefde instrumentarium van een volledige nulmeting, netto reductie-doelstellingen en lastenplafonds per departement hanteren? Kan het kabinet overigens ook aangeven waar de nulmeting interbestuurlijke lasten blijft, welke voor 1 maart 2009 is toegezegd?

Kan het kabinet en in het bijzonder de staatssecretaris van BZK aangeven hoe de samenhang van de diverse projecten (circa 40) vanuit verschillende departementen om de regeldruk op lokaal niveau te verminderen richting lokale overheden is gecommuniceerd? Kan het kabinet daarbij ook aangeven op welke manier er een prioritering van deze projecten is, gegeven deze samenhang richting lokale overheden? Waarom is het advies van Actal niet opgevolgd om projecten in samenhang te bekijken, samen te voegen per onderwerp en aldus aan te bieden aan gemeenten, in plaats van losse projecten over de schutting te gooien richting gemeenten?

Hoe gaat het kabinet en in het bijzonder de staatssecretaris van BZK ervoor zorgen dat overgegaan wordt tot de implementatie van de opgestelde verbeterplannen door gemeenten om de administratieve lasten en regeldruk te verminderen en wat zal hierin de rol van Actal zijn?

Kan het kabinet nogmaals toezeggen en ervoor zorgen dat bij de komende voortgangsrapportage «Administratieve lasten burgers» voor het totaal en per departement niet alleen de reducties worden vermeld, maar ook de toenames? De 25% reductiedoelstelling is immers een netto doelstelling en hierover dient dan ook adequaat gerapporteerd te worden.

Is het kabinet, en in het bijzonder de staatssecretaris van BZK, bereid om de in de voortgang opgevoerde ICT-reducties en bijbehorende reductieplannen alsnog de effecten voor de administratieve lasten ordentelijk in kaart te laten brengen door Actal, volgens het beoordelingskader ICT? Zijn het kabinet en de staatssecretaris van BZK ook bereid om dit in het vervolg vooraf te laten toetsen door Actal?

Regeldruk ondernemers

Op welke wijze denkt het kabinet vorm te geven aan de op 19 februari 2009, door Actal -voorzitter Steven van Eijck, geuite wens om de administratieve lasten voor individuele ondernemers beter in kaart te brengen en dan met name in financiële zin?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de fractie van D66 hebben waardering voor de verbeteringen die het kabinet tot op heden heeft doorgevoerd ten aanzien van het verminderen van de administratieve lasten en regeldruk voor burgers, bedrijven, professionals en lagere overheden. De leden van de D66-fractie hebben enkele vragen ten aanzien van de coördinatie en rapportage met betrekking tot deze vermindering van de regeldruk.

In het kader van de beperking van de administratieve lasten van de professional stelt het kabinet geen dwingende spelregels voor de reductie. De leden van de fractie van D66 vragen zich af welke instrumenten worden aangewend om de vermindering van de regeldruk voor professionals tot een succes te maken. Daarnaast willen de leden van de fractie van D66 graag weten in hoeverre de Actal-toets, om de administratieve

lastenverlichting in kaart te brengen, door de verscheidene departementen wordt doorgevoerd.

Met betrekking tot de coördinatie en regie vanuit het Rijk naar medeoverheden, vragen de leden van fractie van D66 zich af welke afspraken met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn gemaakt met betrekking tot de verschillende initiatieven om de dienstverlening van de gemeenten te verbeteren. Daarnaast willen de leden van de fractie van D66 graag weten wat er met de andere 38 initiatieven gebeurt. Ten aanzien van de coördinatie bij het verminderen van lokale administratieve lasten, vragen de leden van de fractie van D66 zich af hoe het staat met de implementatie van de verbeterplannen die gemeenten konden opstellen aan de hand van ontvangen vouchers. Op welke wijze zal het kabinet ervoor zorg dragen dat de implementatie van deze verbeterplannen ook daadwerkelijk plaatsvindt?

De leden van de fractie van D66 constateren dat Actal niet kijkt naar de verdeling van administratieve lasten over de verschillende bestuurslagen. De leden van de fractie van D66 vragen zich af of het kabinet dit tot een taak acht van Actal om zo meer inzicht te krijgen waar administratieve lasten het best gereduceerd kunnen worden.

In het coalitieakkoord van het kabinet is afgesproken om de bestuurlijke drukte te verminderen door maximaal twee bestuursniveau's bij een beleidsterrein betrokken te laten zijn. De leden van de fractie van D66 vragen zich af in hoeverre deze doelstelling reeds behaald is en welke invloed dit heeft op administratieve lasten.

Het kabinet heeft een netto reductie van de administratieve lastendruk van 25% tot doel gesteld. De leden van de fractie van D66 willen weten welke voortgang tot op heden met de reductie is bewerkstelligd. Om tot deze netto reductiedoelstelling te komen zijn de leden van D66 van mening dat tevens inzicht nodig is in de hoeveelheid administratieve lasten die er zijn bijgekomen. Kan hierin inzicht in worden gegeven? Daarnaast vragen de leden van de fractie van D66 de effecten van de administratieve lasten voor bedrijven en burgers ten aanzien van opgevoerde ICT-reducties in kaart te brengen en deze reductieplannen voor advies aan Actal voor te leggen.

Gezien het advies van Actal met betrekking tot de Lex Silencio Positivo vragen de leden van de D66-fractie zich af in hoeverre het kabinet van plan is deze Lex Silencio in meer vergunningsstelsels in te voeren, of in ieder geval een heroverweging te maken voor de 564 vergunningsstelsels die eerder niet in aanmerking kwamen.

50% van de administratieve lasten voor Nederlandse bedrijven vinden een oorsprong in Europese regelgeving. De leden van de fractie van D66 willen weten of en op welke manier vermindering van regeldruk in Europa bijdraagt aan het behalen van de nationale doelstelling van het kabinet. Voorst vragen de leden van de fractie van D66 zich af op welke manier het kabinet bijdraagt aan vermindering van de administratieve lasten op Europees niveau.

Tijdens het debat over het aanvullende beleidsakkoord bij «samen werken samen leven» (donderdag 26 maart 2009) is de motie aangenomen die de regering verzoekt het aanvullend akkoord voor te leggen aan Actal. De leden van de fractie van D66 willen graag weten hoe en wanneer deze motie zal worden uitgevoerd.

II Reactie van de bewindslieden